

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2023/090 van 12 september 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid
roepnaam	(decreet landbouw- en visserijbeleid)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 7 juli 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 10 juli 2023, ontvangen door de VTC op 10 juli 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 september 2023;

Brengt op 12 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp verzamelt verschillende wijzigingen aan een aantal bestaande decreten inzake het landbouw- en visserijbeleid.
4. De wijzigingen betreffen een aanpassing aan het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid, invoeging van rechtsgronden noodzakelijk voor de uitvoering van bepaalde aspecten van de Europese plantengezondheidsregelgeving, de invoeging van een decretaal kader dat beantwoordt aan artikel 22 van de Grondwet, de omschakeling van strafrechtelijke naar administratieve handhaving van de naleving van de visserijregelgeving, een aantal aanpassingen naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap waarin zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering ten aanzien van dit beleidsveld wordt aan toevertrouwd, een aantal technische aanpassingen en verduidelijkingen en een aantal actualisaties.
5. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 13

“In artikel 7 van hetzelfde decreet¹, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

(...)

11° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Voor de toepassing en uitvoering van dit decreet en meer bepaald ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3 en hoofdstuk 3 van dit decreet, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt als vermeld in artikel 4, 2) van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.

De verwerkte persoonsgegevens kunnen de volgende categorieën van gegevens betreffen:

- 1° identificatiegegevens, zoals persoonlijke identificatiegegevens, elektronische identificatiegegevens, andere identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid, en elektronische lokalisatiegegevens;*
- 2° gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;*
- 3° gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;*
- 4° gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;*
- 5° afbeeldingen en beeldopnamen;*
- 6° gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;*
- 7° gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden;*
- 8° gerechtelijke gegevens;*
- 9° gegevens over de gezinssamenstelling;*
- 10° gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.*

Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:

- 1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;*

¹ decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

- 2° *het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen.*

Andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identifier worden gelinkt.

De gegevens van de volgende categorieën van personen worden verwerkt:

- 1° *de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3;*
2° *de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren, vermeld in punt 1°.*

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens en kan bijkomende categorieën bepalen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”

Art. 14

“In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. §1. Als in een identificatie-, registratie- of erkenningsplicht en een aanwijzing door de Vlaamse Regering wordt voorzien voor de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, of hun wettelijke verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers, gebeurt dat op basis van:

- 1° *het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;*
2° *het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;*
3° *de identificatie, zoals opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wat de inschrijvingsplichtige subjecten betreft;*
4° *de identificatie conform een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.*

Voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid, worden identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt. Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opvraging bij de personen, vermeld in het eerste lid. De verwerking vindt ook plaats in het kader van verdere controleverplichtingen en andere handelingen die noodzakelijk zijn om dit decreet uit te voeren, zoals de communicatie met de personen, vermeld in het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in paragraaf 1, toelaten of het gebruik van een of meer van die andere gegevensbronnen opleggen met uitsluiting van andere gegevensbronnen.”

Art. 15

“In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Art. 7/2. De uitwisseling van berichten in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen gebeurt op niet-analoge wijze. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.

De Vlaamse Regering kan bepalen wanneer analoge uitwisseling mogelijk blijft.

Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, geldt dat zij vooraf uitdrukkelijk moeten instemmen met de elektronische uitwisseling en ze de instemming op elk moment moeten kunnen intrekken.

Het tijdstip van verzending en ontvangst van berichten die op elektronische wijze worden uitgewisseld, wordt bepaald door artikel II. 23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering geldt voor verzendingen uitgaande van de aangewezen bevoegde entiteit zoals vermeld in het eerste lid, de dag na de dag van verzending als aanvangspunt van de termijnen die worden opgelegd in het kader van procedures in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw –en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Als voor bepaalde berichten bepaald is dat ze voor een bepaalde datum meegedeeld of ingediend moeten worden bij de bevoegde entiteit, moeten de berichten op de uiterlijke indieningsdatum ontvangen zijn door de bevoegde entiteit.”

6. De VTC gaf al advies over het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid op 16 januari 2013².

Alsdan waren er een aantal opmerkingen, waarvan de volgende nog actueel is:

“11. In artikel 1, §4 , WVP wordt de verplichting opgelegd om een verantwoordelijke voor de verwerking aan te duiden. Dit zou uitdrukkelijk voor alle verwerkingen moeten gebeuren, al dan niet in een decreet. Het houdt meer in dan de aanwijzing die gebeurt in het voorgelegde artikel 6. Het is op deze entiteit dat de belangrijkste verplichtingen en verantwoordelijkheden inzake de bescherming van de persoonsgegevens zullen rusten en het is dan ook belangrijk dat deze zich daarvan bewust is en dat de betrokkenen weten wie het is.”

² https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_advies_W_2013_01.pdf

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren;

en dat het onder meer de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, gegevens over financiële bijzonderheden, gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen, gegevens over consumptiegewoonten, afbeeldingen en beeldopnamen.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

10. Het Ontwerp vermeldt in dat verband:

“Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.”

Dit wordt niet verder verduidelijkt in de memorie.

11. De VTC meent dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC vraagt om het Ontwerp in die zin aan te passen en één en ander toe te lichten in de memorie.

12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵

13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
16. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10, AVG, namelijk gerechtelijke gegevens.
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,”

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. De volgende doeleinden worden in de memorie vermeld: uitwisseling van gegevens die het beleidsdomein Landbouw en Visserij nodig heeft of bezit in uitvoering van haar bevoegdheden inzake het landbouw- en zeevisserijbeleid, onder meer gegevens over de kwaliteit en de gezondheid van plantaardig teeltmateriaal.
21. De VTC vraagt om de doeleinden duidelijker af te bakenen in het Ontwerp of de memorie zodat nagegaan kan worden of de verwerkte gegevens proportioneel zijn met de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in het Ontwerp opgenomen. In het Ontwerp wordt daarvoor delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
25. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

26. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

29. De **categorieën van betrokkenen** zijn de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3 en de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren.

30. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn:

- identificatiegegevens, zoals persoonlijke identificatiegegevens, elektronische identificatiegegevens, andere identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid, en elektronische lokalisatiegegevens;
- gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;
- gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;
- gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;
- afbeeldingen en beeldopnamen;
- gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
- gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden;
- gerechtelijke gegevens;
- gegevens over de gezinssamenstelling;
- gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.

31. Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:

- het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
- het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identificator worden gelinkt.

32. Verder wordt er delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens bijkomende categorieën, met aanduiding van de categorieën

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

33. De VTC vestigt de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁰.
34. Verder dient er in de memorie verduidelijkt te worden waarom de volgende gegevens verwerkt worden:
- gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;
 - gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;
 - gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;
 - afbeeldingen en beeldopnamen : gaat het om afbeeldingen van personen? waarom zijn deze nodig?;
 - gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
 - gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden : wat wordt hiermee bedoeld?
 - gerechtelijke gegevens : wat wordt hiermee juist bedoeld en waarom zijn deze nodig?
 - gegevens over de gezinssamenstelling;
 - gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria : in welke mate zijn dit persoonsgegevens?
35. Daarna kan nagegaan worden of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking. Zoals het Ontwerp nu voorligt is dat alleszins niet het geval, ook gelet op de grote hoeveelheid gegevens en de soms gevoelige gegevens.
36. Artikel 14 van het Ontwerp bepaalt:
- Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opraging bij de personen, vermeld in het eerste lid.*
37. Correcter en conform de regelgeving is dat de gegevens verzameld worden bij authentieke gegevensbronnen en slechts wanneer dit onmogelijk blijkt, opgevraagd worden bij de personen. De VTC vraagt dan ook om het Ontwerp in die zin aan te passen.
38. Wat de **ontvangers** betreft: de door de Vlaamse Regering aan te wijzen verwerkingsverantwoordelijke.
39. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens, met name met het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen, een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.
41. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de

¹⁰ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

42. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
43. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
44. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt artikel 13 van het Ontwerp:

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.
45. De VTC doet opmerken dat de bewaartermijn conform het Bestuursdecreet geen maximale termijn is.
46. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
47. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

48. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
49. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

50. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
51. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 49, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

52. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
53. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
54. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
55. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.
56. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁵.
57. Het Ontwerp voorziet ook:
- Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.*
58. De VTC gaat ervan uit dat deze elektronische procedure conform de AVG is en meer bepaald beantwoordt aan de vereisten van gegevensverwerking by design en by default.
59. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁴ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁵ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁶.

III. BESLUIT

60. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in het Ontwerp en toelichten in de memorie (luik 2);
- de doeleinden duidelijker afbakenen (luik 3);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verduidelijken waarom de aangehaalde gegevens verwerkt worden aangezien dit niet in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking (luik 5);
- in het Ontwerp wijzigen dat de gegevens eerst via authentieke bronnen opgevraagd zullen worden en pas wanneer dit niet mogelijk blijkt via de betrokkene zelf (luik 5);
- de maximale bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-09-14 14:15:00 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.